

Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України
відділ історії зарубіжної філософії
сектор історії східної філософії

24 листопада 2015, 16:00
к. 327

СЕМІНАР ДОСЛІДНИКІВ СХІДНИХ ФІЛОСОФІЙ

Засідання ХС

Тема:

Антропогенез у міфології сінто

Доповідач:

**Сергій Капранов, к. філос. н., наук. спів.,
Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди
НАНУ**

ЗАПРОШУЄМО УСІХ ЗАЦІКАВЛЕНИХ!

Див.: http://community.livejournal.com/ukr_asia_philos
<http://www.facebook.com/OrientalPhilosophiesSeminarKyivUkraine>

Тези:

Як відомо, у сінто немає міфу про створення людини. Натомість загальноприйнятою є думка, що люди є нащадками божеств-*ками*. У такому разі розвиток антропоморфних рис у *ками* в процесі теогонії можна розглядати як антропогенез, оскільки люди, як нащадки *ками*, успадковують їхні риси й наслідують їхні вчинки. У цій доповіді ми розглянемо, яким чином відбувався цей антропогенез, через які етапи він проходив, спираючись на головні джерела з японської міфології – хроніки “Кодзікі” та “Ніхон сьокі”. Антропоморфність ми тут розуміємо, по-перше, у вузькому сенсі – як наявність тіла, подібного до людського, що включає в себе також поділ на статі, сексуальність, народження дітей; по-друге, у широкому сенсі – як наявність питомо людських рис, таких як здатність до сприйняття сакрального, ритуальної поведінки, творчості, користування знаряддями праці і зброєю, і, нарешті, смертність. Певною мірою потенційна антропоморфність притаманна уже першим божествам, які з’явилися після розділення Неба і Землі, проте вона є абстрактною. У подальшому теогонічному процесі з’являється поділ на статі, але він також є абстрактним. Власне, повною мірою антропоморфні риси з’являються лише у *ками* дванадцятого (“Кодзікі”) або сьомого (“Ніхон сьокі”) покоління – Ідзанагі та Ідзанамі. Вони перші набувають тілесності, яка невід’ємно пов’язана з сексуальністю. Однак ця сексуальність одразу ж виступає в рамках першого шлюбного ритуалу, який водночас є й першим ритуалом взагалі. Таким чином, виникають культура і соціум. З цим пов’язане і перше порушення космічного порядку (*цумі*), і кара за нього. Ідзанагі та Ідзанамі здійснюють перший творчий акт – впорядковують земний світ, створюючи сушу, будують першу сакральну споруду (Небесний стовп) і перше житло. З цими богами пов’язані перші знаряддя – спис і меч. Ідзанамі стає першою смертною, і варто уваги, що її загибель спричинена народженням дитини, тобто народження і смерть діалектично пов’язані. Ідзанагі вчиняє перше вбивство. Очищення Ідзанагі після мандрівки до царства мертвих завершує становлення умов людського існування.